

СТАНОВИЩЕ

ЗА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

„СОЦИАЛНИ НАГЛАСИ КЪМ УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ И УЧЕНИЦИ-МИГРАНТИ"

АВТОР: Ставрола-Вера Стрихнув, докторант на самостоятелна подготовка към Катедра „Психология“ във ЮЗУ „Неофит Рилски“ за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки,
Професионално направление: 3.2 Психология /Педагогическа и възрастова психология/

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ:ПРОФ.Д-Р ЛЮДМИЛ КРЪСТЕВ

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: ПРОФ.Д-Р ВЕЛИСЛАВА ЧАВДАРОВА

1. Биографични данни за докторанта

Професионалният и творческият път на Ставрола-Вера Стрихнув показват устойчивост, целенасоченост и прецизност на научните интереси и стремеж към съвместяване на теоретичната подготовка в областта на педагогиката и психологията с професионална дейност в областта образованието. Докторантката демонстрира интелектуален капацитет, заслужаващ позитивна оценка. Тези заключения са отразени и в нейното кариерно развитие.

Ставрола-Вера Стрихнув е родена Гърция. Завършила гимназия през 2009 г, а по-късно се дипломира в Егейски университет със специалност „предучилищно образование и планиране в образованието“. Има две магистърски степени от ФНПП на СУ „Св.Климент Охридски“ – Специална

педагогика и Интеркултурно образование в Педагогически факултет от ЮЗУ „Неофит Рилски“. Работила е като учител - артист с 5-8 годишни деца, в туристическа агенция, в диагностичен център, към Министерство на образованието и религиите в Гърция. В последните няколко години работи като специален учител в детска градина, където се занимава с обучение и интеграция на ученици със специални образователни потребности. Открила е и частна детска градина. В обучението и трудовият ѝ път е налице последователност и целенасоченост.

2. Актуалност на разработения, в дисертацията научен проблем

Още в уводната част докторантката поставя въпроса за социалните нагласи и интеграцията на децата –мигранти и децата със СОП, които поотделно и в съвкупност отразяват важен, съществен елемент от социалната и образователната действителност в Гърция.

Актуалността на темата не подлежи на съмнение с оглед на актуалните обществени реалии в Гърция. Проблемите, свързани с приемането, адаптирането и социализацията на ученици със специални образователни потребности и на ученици – мигранти минава през нагласите на обкръжението им, детерминирани от различността.

Мотивацията за избора на темата е продиктувана от конкретните наблюдения на докторантката, които се опират на схващането, че за да се извършват процесите на социално приемане и интегриране на различните ученици, е необходимо да се преодолеят стереотипите, първо от страна на учителите, а и в последствие - от обществото като цяло.

Авторката е новатор, тъй като в изследователското поле на възрастовата и педагогическата психология в Гърция липсват съпоставителни изследвания на нагласите към учениците – мигранти и учениците със СОП.

Докторантката демонстрира висока степен на познаване на състоянието на проблема и творческа интерпретация на научните концепции по него.

3. Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 175 страници включва увод, четири глави, заключение, използвана литература и приложения. Библиографската справка съдържа 226 източника само и английски език, релевантни на избраната проблематика. Повечето от тях не са цитирани в текста. В съдържателно отношение текстът е структуриран според изискванията за такъв тип научна разработка.

В увода Ставрола-Вера Стрихнув е заложила актуалността на проблема и социалната му значимост. Като цел на дисертационния труд е определена диагностиката на социалните нагласи спрямо учениците - мигранти и учениците със специални образователни потребности и степента на приемането им в Гърция.

Още в първа глава: „Теоретична част”, докторантката ни въвежда в дефинирането на проблема „ученици със специални образователни потребности“. В същата глава са посочени и интервенции, които могат да улеснят интеграцията им. Чрез релация е разгледан и проблемът за учениците-мигранти като акцентът е поставен върху билингвистичните им проблеми. Описват се и основните стъпки в интеркултурното образование в Гърция.

Добро впечатление прави това подходът на докторантката, свързан с формулирането на изводи в края на всички подглави, което е основание за направения сравнителен анализ на нагласите спрямо двете групи, представен в третата подглава.

Втора глава - „Методология“, представлява добре планирано изследване, в което са налице всички необходими компоненти: цел, задачи, хипотези, предмет, обект, инструментариум, етапи на провеждане, етични въпроси. Внушителен е обемът от изследвани лица – ученици, родители и учители – около 900, които са подредени по възраст, пол, етнически характеристики, специфични потребности.

В третата глава - „Резултати“, са визуализирани графично и таблично резултатите от проведените изследвания като последователно са представени тези на родителите, на учителите и на учениците от двете целеви групи – ученици-мигранти и ученици със специални образователни потребности. Статистическата обработка на данните е адекватно подбрана и реализирана.

В четвърта глава - „Дискусия“, се обобщават и интерпретират данните от проведеното емпирично изследване и се очертават въпроси, които могат да се дискутират в бъдещи изследвания.

Заклучението е обобщаващо и аналитично и в съкратен вид представя изводите от теоретико-приложното изследване. Генералният извод е, че негативните социални нагласи към учениците-мигранти са по-изявени от тези спрямо учениците със специални образователни потребности.

Авторефератът съответства на дисертационната разработка и в синтезиран вид презентира основните моменти от съдържанието на дисертацията.

4. Научни приноси

Като пропуск приемам липсата на формулирани от докторантката приноси на дисертационния труд. Мога да формулирам следното:

1. Моделът на изследването е описан аргументирано и цялостно. Предметът, обектът, целта и задачите са точно формулирани. Приложена е креативно структурирана методика за изследване на измеримите величини.
2. Проверката на заложените подхипотези на водещата хипотеза е осъществена посредством подходящ методически инструментариум и статистическа обработка на данните, адекватно визуализирани таблично. Извършеният качествен сравнителен анализ на резултатите е интегрално осъществен.
3. Формулираните изводи непосредствено произтичат от конкретното изследване, а обобщението има реалистична приложимост за оптимизиране на дейността на образователните институции по отношение на учениците-мигранти и учениците със СОП в Гърция.
4. Създаден е профил на социалните нагласи спрямо различните ученици в гръцките училища, което позволява и да се създадат мерки и програми за преодоляването им.
5. Получените данни са основа за целенасочена работа за преодоляването на предразсъдъците и негативните нагласи в гръцките училища.

5. Бележки и препоръки

Представената разработка показва добрата теоретична подготовка на докторантката по изследваните проблеми, както и уменията ѝ да обработва, интерпретира, анализира и обобщава резултати от проведено психологическо изследване. Разработката е балансирана и добре структурирана.

Като забележка бих посочила липсата на дефиниране на ключово понятие от темата на дисертацията, а именно – социални нагласи, за да можем да се ориентираме в позицията на докторантката спрямо тях.

6. Заключение

Практическата приложимост на дисертационния труд, целенасоченият теоретичен анализ и изследователските умения на Ставрола-Вера Стрихнув ми дават основание да дам своя положителен вот и да предложа на Уважаемото научно жури да ѝ присъди образователната и научна степен “доктор” в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2 Психология. Педагогическа и възрастова психология

30.11.2020 г.

Гр.В.Търново

Подпис:

/проф.д-р В.Чавдарова/

OPINION

ON DISSERTATION WORK ON THE TOPIC:

***SOCIAL ATTITUDES TOWARDS STUDENTS WITH SPECIAL
EDUCATIONAL NEEDS AND MIGRANT STUDENTS***

**AUTHOR: Stavrola-Vera Strihnuv, PhD student in self-study at the
Department of Psychology at SWU "Neofit Rilski"**

for awarding the educational and scientific degree "Doctor"

**Field of higher education: 3. Social, Economic and Legal Sciences,
Professional field: 3.2 Psychology / Pedagogical and Developmental
Psychology/**

SCIENTIFIC SUPERVISOR: PROF. DR. LYUDMIL KRASTEV

AUTHOR: PROFESSOR DR. VELISLAVA CHAVDAROVA

1. Biographical data about the doctoral student

The professional and creative path of Stavrola-Vera Strihnuv shows stability, purposefulness and precision of scientific interests and striving to combine the theoretical training in the field of pedagogy and psychology with professional activity in the field of education. The doctoral student demonstrates intellectual capacity that deserves a positive assessment. These conclusions are also reflected in her career development.

Stavrola-Vera Strihnuv was born in Greece. She graduated from high school in 2009 and later graduated from the Aegean University with a degree in Pre-school Education and Planning in Education. She has two master's degrees from FNPP at Sofia University "St. Kliment Ohridski" - Special Pedagogy and Intercultural Education at the Faculty of Pedagogy at SWU "Neofit Rilski". She has worked as a trainer - artist with 5-8 year-old children, in a travel agency, in a diagnostic center, at the Ministry of Education and Religions in Greece. In the last few years she has been working as a special teacher in a kindergarten, where she deals with the training and integration of students with special

educational needs. She also opened a private kindergarten. There is consistency and purpose in her training and career.

2. Relevance of the developed scientific problem in the dissertation

In the introductory part, the doctoral student raises the issue of social attitudes and integration of migrant children and children with SEN, which individually and collectively reflect an important, essential element of the social and educational reality in Greece.

The topicality of the issue is doubtless, in view of the current social realities in Greece. The problems related to the admission, adaptation and socialization of students with special educational needs and of migrant students go through the attitudes of their environment, determined by diversity.

The motivation for choosing the topic is dictated by the specific observations of the doctoral student, which are based on the notion that in order to carry out the processes of social acceptance and integration of different students, it is necessary to overcome stereotypes, first by teachers and consequently, by society as a whole.

The author is an innovator, because in the research field of Developmental and Pedagogical Psychology in Greece there is a lack of comparative research on the attitudes towards migrant students and students with SEN.

The doctoral student demonstrates a high degree of knowledge of the state of the problem and creative interpretation of scientific concepts on it.

3. Characteristics of the dissertation

The dissertation has a volume of 175 pages and includes an introduction, four chapters, a conclusion, used literature and appendices. The bibliographic reference contains 226 sources only English, relevant to the selected issue. Most of them are not quoted in the text. In terms of content, the text is structured according to the requirements for this type of scientific work.

In the introduction, Stavrola-Vera Strihnuv sets the urgency of the problem and its social significance. The aim of the dissertation is to diagnose the social attitudes towards migrant students and students with special educational needs and the degree of their acceptance in Greece.

In the first chapter: *Theoretical part*, the doctoral student introduces us to the definition of the problem "students with special educational needs". The same chapter also lists interventions that can facilitate their integration. The issue of migrant students is also addressed through, with an emphasis on their bilingual problems. The main steps in intercultural education in Greece are also described.

A good impression is created by the doctoral student's approach related to the formulation of conclusions at the end of all subchapters, which is the basis for the comparative analysis of attitudes towards the two groups, presented in the third subchapter.

Chapter Two – *Methodology* - is a well-planned study in which all the necessary components are present: purpose, tasks, hypotheses, subject, object, tools, stages of implementation, ethical issues. The volume of respondents - students, parents and teachers - is impressive - about 900, which are arranged by age, gender, ethnic characteristics, specific needs.

The third chapter – *Results* - visualizes graphically and in tabular form the results of the research and consistently presents those of parents, teachers and students from the two target groups - migrant students and students with special educational needs. The statistical data processing is adequately selected and implemented.

The fourth chapter – *Discussion* - summarizes and interprets the data from the empirical study and outlines issues that can be discussed in future research.

The conclusion is summarizing and analytical and in an a concise form presents the conclusions of the theoretical and applied research. The general conclusion is that negative social attitudes towards migrant students are more pronounced than those towards students with special educational needs.

The abstract corresponds to the dissertation and in a synthesized form presents the main points of the dissertation content.

4. Scientific contributions

The lack of contributions of the dissertation formulated by the doctoral student I see as an oversight. I can formulate the following:

1. The research model is described comprehensively and with arguments. The subject, object, purpose and tasks are precisely formulated. A creatively structured methodology for studying measurable quantities has been applied.

2. The verification of the set sub-hypotheses of the leading hypothesis is carried out by means of appropriate methodological tools and statistical processing of the data, adequately visualized in tables. The performed qualitative comparative analysis of the results was integrally performed.

3. The formulated conclusions directly follow from the specific research, and the summary has a realistic applicability for optimizing the activity of the educational institutions with regard to the migrant students and the students with SEN in Greece.

4. A profile of social attitudes towards different students in Greek schools has been created, which allows to create measures and programs for overcoming them.

5. The data obtained is the basis for purposeful work to overcome prejudices and negative attitudes in Greek schools.

5. Notes and recommendations

The presented work shows the good theoretical preparation of the doctoral student on the researched issues, as well as her ability to process, interpret, analyze and summarize the results of conducted psychological research. The thesis is balanced and well structured.

As a remark I would point out the lack of defining a key concept from the topic of the dissertation, namely - social attitudes, so that we can orient ourselves in the doctoral student's position towards them.

6. Conclusion

The practical applicability of the dissertation, the purposeful theoretical analysis and the research skills of Stavrola-Vera Strihnuv give me a reason to give my positive vote and to propose to the Honored Scientific Jury to award her the educational and scientific degree "Doctor" in higher education: 3. Social, Economic and Legal Sciences, Professional field: 3.2 Psychology. Pedagogical and Age Psychology.

11/30/2020

Signature:

Veliko Tarnovo

/ Prof. V. Chavdarova, PhD /